

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Kž-eu 2/2019-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ane Garačić, predsjednice vijeća te Perice Rosandića i dr. sc. Zdenka Konjića, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Martine Setnik, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv osuđenika J. P., zbog kaznenog djela iz članka 211., 212. i 25. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona Savezne Republike Njemačke, odlučujući o žalbi osuđenika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 13. prosinca 2018. broj Kv-eu-51/2018., u sjednici održanoj 14. svibnja 2019.,

presudio je:

Odbija se žalba osuđenika J. P. kao neosnovana te se potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom Županijskog suda u Zagrebu od 13. prosinca 2018. broj Kv-eu-51/2018. pod točkom I. izreke utvrđeno je da je osuđenik J. P. osuđen na kaznu doživotnog zatvora presudom Visokog zemaljskog suda u Munchenu broj 7 St 5/14. od 3. kolovoza 2016. pravomoćnom 3. svibnja 2018., zbog kaznenog djela ubojstva iz članka 211., 212. i 25. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona Savezne Republike Njemačke, činjenično opisanog u izreci te presude.

Pod točkom II. izreke utvrđeno je da kazneno djelo opisano u točki I. izreke sadrži bitna obilježja kaznenog djela teškog ubojstva iz članka 111. točaka 1. i 4. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. - ispravak i 101/17., - dalje: KZ/11.) za koje kazneno djelo je propisana kazna zatvora od najmanje deset godina ili kazna dugotrajnog zatvora.

Pod točkom III. izreke odlučeno je da se, na temelju članka 89. u svezi s člankom 91. stavkom 1. točkom 1. Zakona o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima sa državama članicama Europske unije („Narodne novine“ broj 91/10., 81/13., 124/13., 26/15., 102/17. i 68/18., - dalje: ZPSKS-EU), priznaje presuda Visokog zemaljskog suda u Munchenu broj 7 St 5/14 od 3. kolovoza 2016., pravomoćna 3. svibnja 2018.

Pod točkom IV. izreke, na temelju članka 91. stavaka 5. i 6. ZPSKS-EU, s domaćim pravom usklađena je kazna doživotnog zatvora izrečena osuđeniku J. P. presudom Visokog zemaljskog suda u Munchenu broj 7 St 5/14 od 3. kolovoza 2016. te je osuđeniku, na temelju članka 111. točaka 1. i 4. KZ/11., izrečena kazna dugotrajnog zatvora u trajanju 30 godina.

Pod točkom V. izreke, na temelju članka 98. stavka 2. ZPSKS-EU, osuđeniku se u izrečenu kaznu dugotrajnog zatvora uračunava vrijeme oduzimanja slobode od 1. do 3. siječnja 2014. u istražnom zatvoru radi predaje, od 24. siječnja 2014. do 2. svibnja 2018. u istražnom zatvoru te od 2. svibnja 2018. pa nadalje na izdržavanju kazne zatvora.

Protiv te presude žalbu je pravovremeno podnio osuđenik J. P. po branitelju A. N., odvjetniku u Z., zbog povrede zakona i odluke o kazni, s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske „uputi prijedlog o pokretanju prethodnog pitanja pred Europskim sudom pravde u Luxembourg“ te da „nakon zaprimanja odluke suda donese novu presudu u smislu navoda ove žalbe“.

Postupajući u skladu s odredbom članka 474. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. - odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17., - dalje: ZKP/08.), spis je dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Žalba nije osnovana.

U odnosu na prijedlog žalitelja da Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao sud zadnje instance, radi ispravnog tumačenja članka 8. stavaka 2. i 3. Okvirne odluke Vijeća 2008/909/PUP od 27. studenog 2008 o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji (dalje: Okvirna odluka), podnese zahtjev za donošenje prethodne odluke Sudu Europske unije u Luksemburgu (u žalbi navedeno Europskom sudu pravde), Vrhovni sud Republike Hrvatske stoji na stanovištu da u konkretnom slučaju nema mjesta podnošenju takvog zahtjeva. To iz razloga što je odredba citiranog članka, s obzirom na njen tekst i načela iz Okvirne odluke koja se zasnivaju na uzajamnom priznanju presuda kao „kamenu temeljcu“ pravosudne suradnje i cilju Okvirne odluke (socijalna rehabilitacija osuđene osobe kojoj se omogućava izvršavanje kazne u državi u kojoj ima obiteljske, jezične, kulturne, društvene i druge veze), prema mišljenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, potpuno jasna, ne ostavlja mjesta nikakvoj razumnoj sumnji o pravilnoj primjeni prava EU i ne zahtijeva individualiziranu ocjenu (presuda Suda Europske unije u predmetu Cilfit).

U okviru istaknutih žalbenih osnova, obrazlažući žalbenu osnovu povrede kaznenog zakona žalitelj ističe da je prvostupanjski sud u konkretnom slučaju u postupku priznanja strane sudske odluke za kazneno djelo „kvalificiranog ubojstva“ počinjenog 1983. godine trebao primijeniti Kazneni zakon Republike Hrvatske, a ne kazneni zakon koji je aktualno na snazi, što onda uključuje i primjenu temeljnih odredbi kaznenog zakona, odnosno članka 2. (načelo zakonitosti) i članka 3. (načelo primjene blažeg zakona i vremensko važenje kaznenog zakonodavstva) i u tom smislu je, prema mišljenju žalitelja, trebalo tumačiti pojam „domaći zakon“ iz članka 91. stavka 5. ZPSKS-EU.

Međutim, protivno prigovoru žalitelja, u postupku priznanja strane sudske odluke provedenog na temelju ZPSKS-EU, u skladu s pravnim stavovima izraženim u nizu odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ne primjenjuje se kazneni zakon koji je bio na snazi *tempore criminis* niti se u tom postupku odlučuje o primjeni blažeg zakona u smislu odredbe članka 3. KZ/11, kako to pravilno zaključuje i prvostupanjski sud, već se primjenjuje kazneni zakon koji je na snazi u trenutku odlučivanja o ispunjavanju zakonskih pretpostavki za priznanje strane sudske odluke, jer postupak priznanja strane sudske odluke nije kazneni postupak u kojem bi se odlučivalo o krivnji osobe osumnjičene za neko kazneno djelo, već sudski postupak *sui generis* kojem je cilj omogućavanje provedbe kaznenog progona ili izvršenja kaznene presude, kao što je navedeno i u odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III-351/2014 od 24. siječnja 2014.

Slijedom navedenog, prvostupanjski sud je u konkretnom slučaju, neovisno o činjenici što je kazneno djelo počinjeno 1983. godine, pravilno primijenio KZ/11. i utvrdio da kazneno djelo ubojstva, prema činjeničnom supstratu opisanom u stranoj presudi, sadrži bitna obilježja kaznenog djela teškog ubojstva iz članka 111. točaka 1. i 4. KZ/11. te istu presudu priznao uz pravilnu primjenu odredbe članka 89. ZPSKS-EU, koja govori da će sud priznati presudu kojom je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode za djelo koje prema domaćem pravu sadrži bitna obilježja kažnjivog djela, neovisno o zakonskom opisu i pravnoj kvalifikaciji kažnjive radnje navedenim u zaprimljenoj stranoj presudi.

U skladu s naprijed iznijetim, a vodeći računa o činjenici da kazna doživotnog zatvora na koju je osuđenik osuđen stranom presudom po svojoj prirodi nije u skladu s domaćim pravom, prvostupanjski sud je osuđeniku pravilno izrekao kaznu dugotrajnog zatvora, alternativno propisanu za kazneno djelo teškog ubojstva iz članka 111. KZ/11., jer ta kazna koja, sukladno odredbi članka 46. stavka 1. KZ/11. ne može biti kraća od dvadeset jedne niti dulja od četrdeset godina zatvora, u najvećoj mjeri odgovara kazni izrečenoj stranom sudskom odlukom, a što je u skladu s odredbom članka 91. stavka 5. ZPSKS-EU i člankom 8. stavkom 3. Okvirne odluke.

U odnosu na visinu izrečene kazne žalitelj prigovara da je kazna dugotrajnog zatvora u trajanju trideset godina previsoka kazna, neovisno o tome što je prvostupanjski sud cijeneći i odredbe o uvjetnom otpustu nastojao uskladiti kaznu iz strane sudske odluke s domaćim pravom, vodeći računa o tome da domaća presuda po kazni ne bude stroža od strane presude. Smatra da bi, vodeći računa o odredbama o uvjetnom otpustu, kako po stranom, tako i po domaćem pravu, osuđeniku trebalo izreći nižu kaznu od one izrečene pobijanom presudom.

U odnosu na žalbene navode kojima žalitelj polemizira s primjenom odredaba o uvjetnom otpustu i njihovim utjecajem na visinu izrečene kazne, treba reći da, prema mišljenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, odredbe koje reguliraju mogućnost uvjetnog otpuštanja osuđenika s izdržavanja kazne te usporedba zakonskih normi države izdavanja i države izvršenja u smislu koji režim uvjetnog otpusta je za osuđenika povoljniji, nemaju utjecaja na odluku suda o priznanju strane sudske odluke niti na visinu izrečene kazne, kako to pogrešno zaključuje i prvostupanjski sud, već će te odredbe trebati uzeti u obzir prilikom odlučivanja o uvjetnom otpustu tijekom izdržavanja kazne zatvora iz priznate presude, sukladno odredbi članka 101. ZPSKS-EU.

Međutim, neovisno o tome što odredbe o uvjetnom otpustu nisu relevantne za odluku suda u postupku priznanja strane sudske odluke, kao što je naprijed rečeno, Vrhovni sud Republike Hrvatske se nije upuštao u raspravu o tome je li kazna dugotrajnog zatvora u trajanju trideset godina izrečena u skladu s odredbom članka 91. stavka 4. ZPSKS-EU, kojom je propisano da će sud kaznu iz strane presude uskladiti na način da izrekne maksimalnu, domaćim zakonom propisanu kaznu za isto ili slično kazneno djelo, jer bi u protivnom Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, prešao granicu svojih ovlasti s obzirom da protiv prvostupanjske presude državno odvjetništvo nije uložilo žalbu.

Slijedom iznijetoga i budući da ispitivanjem prvostupanjske presude nisu nađene povrede zakona na koje ovaj sud, u skladu s odredbom članka 476. stavka 1. ZKP/08., pazi po službenoj dužnosti, odlučeno je kao u izreci, na temelju članka 482. ZKP/08.

Zagreb, 14. svibnja 2019.

Zapisničarka:
Martina Setnik, v.r.

Predsjednica vijeća:
Ana Garačić, v.r.